

Preek ds. T.J. Keegstra – H.C. Zondag 45

Ps. 66: 1, 2, 3

Ps. 65: 1, 2

Ps 138: ,1, 2, 3, 4

Ps. 81: 1, 8

Ps. 66: 5, 6, 7

Lezen: Lukas 18: 1 - 8

Tekst: H.C. Zondag 45

Gemeente van de Here Jezus Christus,

Preken over het gebed is een tere zaak. Tegelijk is het ook actueel! Het is teer, want bidden is iets persoonlijks. Niet voor niets sprak de Here Jezus over een gaan in de binnenkamer.

Het is actueel want we leven in bezet gebied. Satan is op ons afgekomen in grote toom. Daarbij heeft hij het ook op ons bidden gemunt. Want hij weet hoe geweldig dat bidden is. Dat er, zoals Jakobus zegt, kracht aan verleend wordt.

Als wij bidden komt God in beweging. Hij komt ons helpen in onze moeiten. Daarbij doet Hij muren wijken en wijst wegen waar wij ze niet zien.

Ja, ons bidden is geweldig. Daarom zet satan alles op alles om het ons uit de handen te slaan. En wij zijn nog zo weinig gebedshelden. Satan hoeft maar weinig te doen en ons gebedsleven krijgt een gevoelige deuk. We raken ook achterop in de genade. Ons bidden komt maar moeilijk van de grond. Nog even en we stoppen er mee.

Of een preek hierover actueel is! Maar ook naar het hart van God! Haast op elke bladzij van de Bijbel roept Hij ons op om te bidden: "Roep mij aan in de dag der benauwdheid." "Bid en u zal gegeven worden." "Bid zonder ophouden." De Bijbel is a.h.w. één zeggen: Bidden moet!

Zo vat ik de tekst dan ook samen: Bidden moet.

1. Naar Gods wil
2. Naar Gods Woord
3. Naar Gods beloften

1. Bidden moet! Dat weten onze kleintjes al. Is het niet zo, jongens? Meisjes? Je weet dat van vader en moeder. Als je gaat eten, zegt vader: Eerst bidden. Bidden moet. En als moeder je naar bed brengt dan zegt ook zij: Eerst bidden. Bidden moet.

Helaas wordt dit bij het ouder worden soms vergeten. Dan hoor je jonge mensen zeggen: Ik ga echt niet elke morgen meteen op m'n knieën om te bidden. Ik doe dat als ik er behoefte aan heb.

En bij mijn eten bid en dank ik zo af en toe. Zeker als ik op school of in de kantine ben. Want ik wil niet schijnheilig zijn. Ik bid zelfs niet elke avond voor het slapen gaan. Want het moet geen sleur worden. Het moet echt zijn. Daarom wil ik het beter dan mijn vader en moeder doen. Ik bid als ik er behoefte aan heb. Als ik er voor in de stemming ben.

Ik! Wat krijgt dat moderne woord onder ons een grote plaats. Ik ga naar de kerk als ik er zin in heb, en naar de dominee aan wie ik wat heb. Ik ga bidden als ik er voor in de stemming ben.

Alsof de HERE van onze behoeften en stemmingen afhankelijk zou zijn! Denk dat maar niet. Bidden moet. Juist als je christen bent! Waarom? Omdat de HERE terug wil naar dat paradijs. Riep Hij ons niet voor het nieuwe paradijs?

Wat hadden Adam en Mannin het geweldig! Al de schatten van de HERE waren voor hen. Hij zocht ook omgang met hen. En Hij stond altijd klaar voor hen.

Om te kunnen spreken gaf Hij hen ook hun stem. Geen schepsel kreeg die. Alleen zij! Daardoor konden ze spreken en contact met elkaar oefenen. En ook met God!

Vooraf met God. Want daar ging het de HERE in het bijzonder om. Dat ze met Hem konden omgaan en spreken en ook aanbeddend Hem konden eren.

Wat moet dat voor Adam en Eva een wonder zijn geweest. Zij, kleine mensjes, mochten wandelen en omgaan met die grote God! Onbegrijpelijk!

Dat was puur het wonder van Gods liefde over ons. Zo waren Zijn gedachten over ons. Naar die gedachten schiep Hij ons zo, dat we helemaal op Hem waren aangelegd. Ons hart vindt geen rust tenzij het de rust vindt in Hem.

Maar de zonde maakte alles stuk. Van kinderen werden we vijanden. Daardoor kwam er een eind aan die omgang met Hem. En dat zou eeuwig zijn geweest als Hij ons niet verzoend had met Zichzelf.

Gods hart bleef uitgaan naar die omgang met ons. Daarom zond Hij zelfs zijn Zoon. Daarom herschept Hij ons ook door zijn Geest en Woord zodat we weer voor Hem gaan leven.

Bidden moet omdat God uit onbegrijpelijke liefde nog altijd omgang met ons zoekt. Daarom verwacht Hij dat wij Hem zullen zeggen wat er leeft in ons het hart. Dat we dat hart voor Hem leeg storten. Roep Mij aan in de dag der benauwdheid, zegt Hij. Daar wacht Hij op zoals een vader wacht op zijn verloren zoon.

O, je kunt je voorstellen dat God de heidenen oproept Hem te aanbidden. "Knielt al gij volken voor de HERE. Want ik ben God en niemand anders, Ik heb u gemaakt. U behoort Mij toe." Ook voor die heidenen geldt: Bidden moet.

Maar als je verlost bent en je leeft dankbaar voor God, waarom moet jij dan nog bidden? Waarom is het gebed voor de christenen noodzakelijk? Uitgerekend voor die christenen? Waarom moeten wij persé bidden?

Omdat Vader die omgang met zichzelf hersteld heeft. Hoe groter je dankbaarheid is des te meer ga je bidden. God ziet zijn kinderen graag bidden. Dan zijn zij klein en ze gaan leven we in afhankelijkheid van Hem. En dat is precies het belangrijkste in de dankbaarheid.

Leven naar Gods wil op de manier van de 10 geboden is belangrijk. De catechismus is er daarom dit derde deel ook begonnen.

Maar het gebed is het voornaamste in de dankbaarheid. Want God wil dat zijn volk weer gaat leven in afhankelijkheid van Hem. En daarom ook gaat bidden. Dat het dag en nacht roept tot Hem. Zo zegt Hij: Bidden moet! En als je de HERE hartelijk liefhebt dan zeg je, ook t.a.v. dit bidden, het de dichter van Ps. 119 na: "Uw Woord, o HEER, staat in mijn hart geschreven. Uw wil te doen is al mijn lust."

Dan is er nog iets waarom we moeten bidden. In wonderlijke wijsheid heeft Vader het zo beschikt dat Hij ons zijn gaven alleen wil geven in de weg van ons bidden. We moeten er om vragen.

O, de HERE kan ons best zijn gaven geven zonder dat we bidden. Of als we verkeerd bidden. Velen willen in ongelof zelfs helemaal niet meer bidden. De meerderheid van de wereldbevolking meent dat het er best zonder kan.

Toch zorgt God voor al die miljarden mensen op een manier die je duizelen doet. En Hij vergeet ook de dieren niet. Geen musje valt er ter aarde als Hij het niet wil.

Als er vandaag op zoveel plaatsen honger heerst, dan is dit niet omdat Zijn arm tekort schiet. Het is omdat wij de aarde verkeerd exploiteren en Gods gaven verkeerd distribueren, uitdelen.

Want de HERE heeft niet alleen beloofd voor ons te zullen zorgen. Hij beloofde dat ook t.a.v. de wereld. Hij bevestigt het verbond met Abraham van kind tot kind. Maar ook het verbond met Noach en met Adam!

Ja, God kan zonder gebed alles geven. Wat Hij niet allemaal kan! Het is onbegrensd. Toch wil Hij om zijn gaven gebeden zijn. Hij wil ons horen. Meteen 's morgens al. Maar ook meerdere malen per dag. Zonder Hem kunnen we niets doen. Zonder Hem moeten we ook niets willen doen.

We moeten Hem aanroepen in al de omstandigheden van ons leven. "Doe uw mond wijd open", zegt Hij, "en Ik zal hem vervullen." "Zoek de HERE met uw ganse hart." 'Stort uw hart uit voor zijn aangezicht.'

Alleen, Hij geeft niet omdat wij bidden, maar om zijn vergevende liefde in de Here Jezus. Met Hem en om Hem geeft Hij al wat we nodig hebben: eten, drinken, kleding en alles. Ook de heilige Geest. Ja, Die ook! Dat is het grootste wonder. Want uiteindelijk kunnen we slechts bidden door de Geest. Hij moet ons leren bidden.

Maar heeft Hij ons geleerd, dan moeten we ook worden vervuld met die Geest. Niet het minst omdat onze oude mens nog zo doorwerkt. Daardoor kunnen we - net als David - nog tot zware en afschuwelijke zonden komen. Dan kan de Geest zich zo terugtrekken dat we het gevoel krijgen, dat Hij van ons geweken is. En kom je dan weer tot jezelf dan ga je Ps. 51 zingen: Neem uw heilige Geest niet van mij!

We kunnen alleen maar bidden en volharden door de Geest. Daarom moeten we veel bidden om de Geest. Bidden moet! Dan geeft Vader op dat bidden de Geest die ons 'Abba, Vader' leert roepen. En meteen gaan in ons leven zijn vruchten doet bloeien. Geheiligd door de Geest wordt het leven ons een feest!

Daarom, broeders en zusters, bidt zonder ophouden. Ook jullie, jongelui. Denk niet groot van jezelf, maar pas op voor je vlees. Bid!, zegt de Here Jezus. Tegenwoordige tijd. Dat is: Doe het al maar door. En u zal gegeven worden. Veel meer dan aardse vaders het goede geven, zal Vader zijn heilige Geest geven. En veel zekerder dan die rechter uit Luk. 18 die de weduwe recht verschafte, zal Vader het doen.

Zeg daarom niet in eigen wijsheid: Ik bid als ik daar behoefte aan heb. Dat is een prachtig argument van de bezetter van deze wereld! Hij kent de zwakheid van ons vlees en weet hoe graag dat vlees het zelf wil proberen. Daar speculeert hij op.

Straks bid je helemaal niet meer. En de Geest trekt zich terug. Want je bedroeft Hem.

Dat is vooral iets van de eindtijd, zegt de Here Jezus: "Doch de Zoon der mensen, als Hij komt, zal Hij dan nog het geloof vinden op de aarde? Dit geloof dat Vader zijn uitverkorenen recht zal verschaffen, als zij dag en nacht - dus telkens weer en zonder ophouden - tot Hem roepen? Dat geloof gaat in de eindtijd ontbreken.

Men kan het dan zelf: Ik!

Pas daarvoor op in deze ik-tijd. Bid door de Geest om de Geest. Wie gelooft, bidt. Dag en nacht. Een gelovig hart zoekt de HERE, dankbaar voor Gods verkiezende liefde. Dat bidden is zelfs een blijk van die verkiezing, zegt de Here Jezus in Luk. 18.

Uitverkorenen bidden in geloof dat God hun recht zal verschaffen.

En van verbazing gaan ze meteen danken. Zij, uitverkoren? Geheiligd door de Geest? Zo zeggen ze blij: Bidden moet!

2. Dat is het tweede: *Bidden moet naar Gods Woord.*

Bidden is dus de vrucht van Gods verkiezende liefde. Dat bepaalt meteen de manier van ons bidden. We mogen niet 'er op los' bidden. Dat kan niet! Want bidden is: God aanroepen. Die geweldige God die ons schiep en daarom uit grondeloze liefde ons als verloren zondaars ook nog verlossen wilde!

U voelt: dat moet ook de inhoud van ons bidden bepalen. We moeten Hem om raad vragen voor ons bidden: "Here, leer ons bidden. En dan is Zijn eerste raad dat we alleen Hem, de enig, ware God, aanroepen.

Nou, dat spreekt, zou je zeggen. We zijn christenen en geen heidenen. Dus spreek je niet tot een afgod, maar tot de ware God. Maar daar komt wel wat voor kijken, broeders en zusters, jongens en meisjes. Want ook de heidenen denken dat ze de ware God aanbidden. De moslims bv., de hindoes en de Boeddhisten. En een hele, oecumenische christenheid geeft hen daarin gelijk.

Bij alle verschil, zegt die, bidden we allemaal tot dezelfde God. Een ieder op de manier van de godsdienst waarin hij is opgegroeid. Maar we aanbidden God. De Bijbel zegt iets anders in Deut. 6: "Hoor, Israël, de HERE is onze God, de HERE is één".

Hij is enig. Uniek. En in Jes. 44: Ik ben de HERE die alles gemaakt heb, Ik alleen.

En 1 Kor. 8: Er is "maar één God, de Vader, uit Wie alle dingen zijn en tot Wie wij zijn. En één Here Jezus Christus door Wie alle dingen zijn en wij door Hem."

God is de God en Vader van onze Here Jezus Christus. En van Hem zegt onze Heiland in Mat. 4: "De Here, uw God, zult gij aanbidden en Hem alleen dienen.

Dat is het eerste: God, zoals Hij Zich in zijn Woord doet kennen - alleen. God is de God van zijn Woord. Daarin ontmoeten we Hem, daaruit kennen we Hem. Wie Hem aanbidden moeten hard met dat Woord aan het werk. Bidden zonder dagelijkse Schriftstudie kan niet. Zonder de Bijbel kun je de Here niet van harte aanroepen. Want zonder die Bijbel gaat je hart niet branden van liefde voor Hem. Alleen door de Bijbel ontsteekt de Geest in je hart die liefde. Daardoor leert Hij ons hartelijk te zuchten.

En Vader is daar erg op gesteld We moeten niet hoogdravend bidden, maar in wat we zeggen moet ons hart spreken. Wat klaagt de HERE soms over zijn volk dat Hem eert met de lippen, maar hun hart is ver van Mij!

Bidden we met ons hart? We kunnen de dingen soms behoorlijk op een rijtje zetten: Met goed geformuleerde, maar ook met voorgeformuleerde gebeden denken we dan de Here een genoegen te doen. Maar het hart ontbreekt.

Zulke gebeden hoort God niet. We moeten de HERE aanroepen 'in waarheid'. Geleerd door de Waarheid, met een hart dat van liefde brandt door de heilige Geest.

Dan pas je er ook voor op om niet van alles en nog wat bidden. De zin van het gebed is echt niet dat wij onze zin krijgen. We moeten onze plaats weten. De HERE geeft wat Hij beloofd heeft. Daarom mogen we bidden. Dan hoort Hij. Want Hij is geen mens, dat Hij liegen zou.

Hoe intiemer je daarom leert omgaan met de Bijbel, hoe meer je die beloften leert kennen en Vader daarom gaat bidden. Nee, niet dat Vader altijd geeft wat je vraagt. Maar ook dan luistert Hij naar ons roepen! Vooral als we om vergeving vragen. En verbazing vervult dan je hart. Mensen, dat jij dat mag bidden! Vanwege die liefde. Onbegrijpelijk!

Helaas, wat zijn we soms nog weinig vervuld van die verbazing. Dan leggen we Vader een waslijst van 'noden' voor. Maar de nood komt niet ter sprake. Of heel vluchtig even aan het eind: "In de vergeving van onze zonden, om Jezus' wil. Amen"

Daar is Vader echt niet blij mee! Hij zoekt een verslagen en verbroken hart.

O, er is ontzettend veel nood. In de wereld: De krant staat er dagelijks vol van! Maar ook in ons eigen leven. Tegenslag, ziekte, eenzaamheid, rouw. Maar de nood is dat we het daar zelf naar gemaakt hebben! Op de bodem aller vragen ligt der wereld zondes Schuld. Waren er geen zonden, er waren geen wonden. Alle ellende zit tenslotte vast op onszelf, op ons eigen ik, op onze trots, onze eigenzinnigheden, onze zonden.

Daarom moeten we die nood grondig kennen. En dus weer veel naar de Bijbel toe. Wie dat nalaat zegt in feite: Och ja, ik ben zondig, maar ... Je bagatelliseert de zonde. En het bidden neemt af. Je hebt er geen behoefte meer aan.

Als ik de HERE van harte wil aanroepen dan gaat de Bijbel open. Daarin ontdek ik mijn nood. En ik ga bidden als David, toen Hij door Nathan ontdekt was aan zijn zonde met Bathseba.

Als je begint met de Bijbel dan ben je bij je bidden klein. Vooral als je ziet wat de HERE allemaal doen moest om het weer goed te krijgen. Zijn eigen Zoon moest er om aan het huis! Bij dat kruis gaat je trots er aan. Je durft je ogen haast niet op te slaan naar de hemel. Je durft alleen nog te stamelen: "O God, wees mij, zondaar, genadig."

Maar meteen doortrekt ook de vreugde je hart. Want Hij slaat, al troont Hij nog zo hoog, op hen het oog, die nederig knielen. Door zijn Geest doet Hij de lofzang geboren worden. Ik dank God door Jezus Christus, mijn Here! Want als Hij zijn eigen Zoon niet gespaard heeft zal Hij ons dan met Hem niet alle dingen schenken. In die zekerheid zeggen we 'Amen' door het geloof. Zelfs al zien we de verhooring nog niet. Maar het is beloofd!

3. Dat is het derde: *Bidden moet naar Gods beloften.*

Ik hoef daarvan niet veel meer te zeggen. Bidden moet omdat Vader ons bevolen heeft te bidden. Hij heeft ook gezegd wat we mogen bidden. Niet dat waar wij zin in hebben. Maar 'wat wij voor lichaam en ziel nodig hebben.'

Dat is niet niks. Al wat u ontbreekt schenk Ik, als u 't smeekt, mild en overvloedig. God is heel royaal.

Alleen beheerst u die belofte? Het is belangrijk om u dat eens af te vragen. Als u 's morgens opstaat begint u dan, net als de dichter van Ps. 5, met bidden? Want zo hoort het toch! Zonder bidden kun je de dag niet beginnen. Dat kan niet goed gaan. Het gebedsbegin is het halve werk.

En als u het doet, wat bidt u dan? Alleen om kracht en wijsheid en om succes in uw werk? En wat bidden we als we daarna aan tafel gaan? Alleen wat moeder ons leerde: "Here, zegen dit eten om Jezus' wil. Amen?" En als u, om niet meer te noemen, voordat u naar bed gaat opnieuw gaat bidden, - zoals de dichter van Ps. 4-wat bidt u dan?

Ik denk dat, als we onze gebeden eens kritisch gingen bekijken, dat we dan echt zouden schrikken. Wat zijn ze vaak nog egoïstisch. Twee woorden domineren vaak: 'mij' en 'ons': Mijn gezin, mijn werk, onze familie, ons land, onze wereld.

De Here Jezus heeft in het 'Onze Vader' ons anders geleerd. Eerst 3x 'uw, daarna 3x 'ons'. Niet als een soort volgorde: eerst God, dan wij. Hij heeft er juist eerst voor gezorgd, dat Vader en wij weer bij elkaar horen: Hij Vader - wij Zijn kinderen. Maar dan hebben we toch niet meer ieder onze eigen belangen? Nee, Vader zorgt voor ons, wij komen op voor Hem.

Daarom hoeven we ons over dat 'ons' geen zorgen te maken. "Zoek eerst het Koninkrijk van God", zegt de Here Jezus, "en al deze dingen - eten, drinken, kleding - zullen u als toegift geschonken worden." Dat is beloofd.

Wat vergeten we dat nog vaak. Als we daarom één ding moeten bidden dan dit: "HERE, open mijn lippen, opdat mijn mond uw lof verkondige."

Want daar gaat het om dat Vaders lof de wereld weer vervullen zal. Zij moet weer paradijs worden! Daar werkt Vader op aan. Daar mogen wij als zijn kinderen biddend aan meewerken.

Doen we dat dan wordt ons gegeven. In voor - en tegenspoed, in blijdschap, in verdriet bewaart Hij zijn uitverkorenen tot - mee op hun gebed - zijn paradijs op aarde is.

Bidden moet. Ook ter wille van dat paradijs. En dus ter wille van het bruiloftsfeest.

Amen.